

Razvoj pisave

Pisava

- grafična predstavitev jezika
- prvi zapisi: slikovni
- najstarejši poskusi: risbe na stenah votlin
- poznamo okoli 1000 različnih pisav
- najstarejša pisava: klinopis
- temeljni medij nenehnega kulturnega vzpona človeštva

Risba na jamski steni



Jamska risba



Mezopotamska pisava

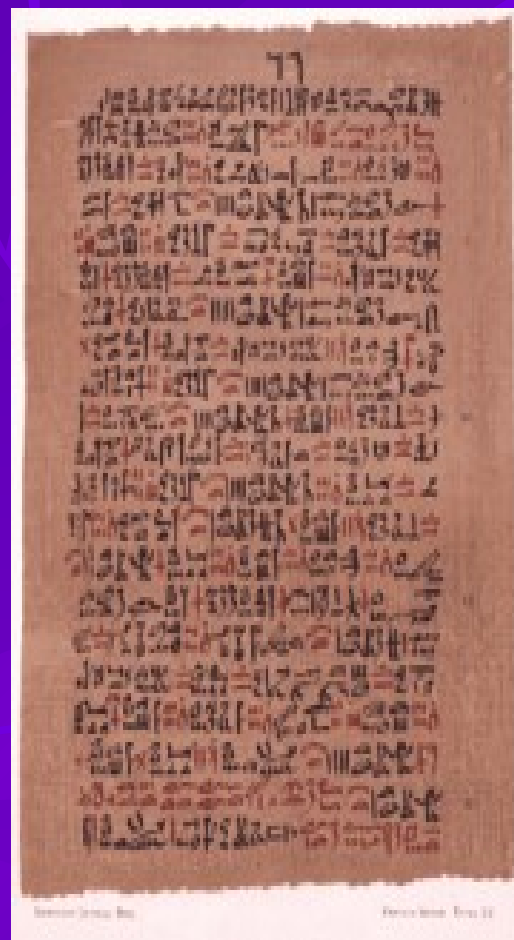
- pisava: klinopis (razvili Sumeri)
- 3200 pr. n. št.
- klinopis: najstarejša zlogovna pisava, uporabljali so ga za različne jezike
- za zapis so uporabljali: trstene paličice s klinasto konico, s katerimi so vrezovali znake na vlažne glinaste ploščice
- na začetku 2.000 znakov, kasneje samo 800

Sumerski klinopis



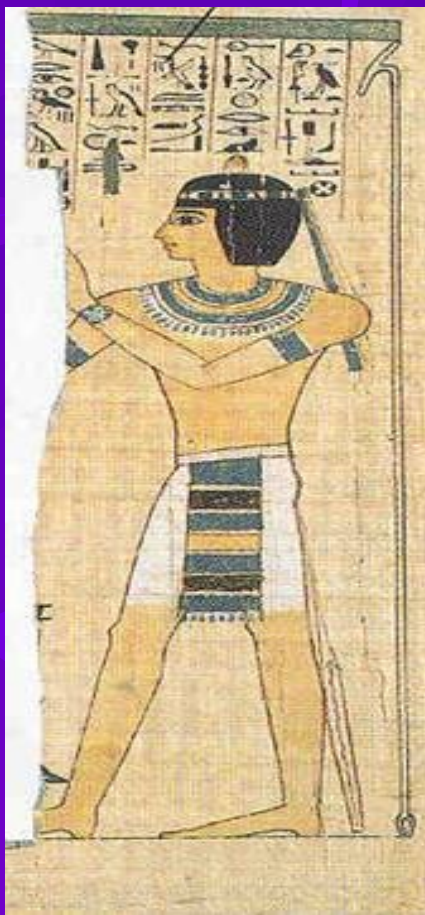
Egipčanska pisava

- 3100 pr. n. št.
- pisali na papirus, kamne, les, pečate...
- sestavljena iz različnih vrst znakov
- pisava: hieroglifi
- uporaba: pisanje v grobnicah, svetiščih...
- pisali so iz leve proti desni
- razvije se tudi hieratična ali svečeniška pisava



1	1	10	100	1000
2	11	20	200	2000
3	111	30	300	3000
4	—	40	400	4000
5	7	50	500	5000
6	2	60	600	6000
7	2	70	700	7000
8	=	80	800	8000
9	人	90	900	9000
Hieratic numerals				

Staroegipčanski hieroglifi



ZANIMIVOST:

Egipčanski kmet orje s plugom, okoli 1200 pr. n .št.



Rimska pisava

- rimski črkopis je še danes enak, kot pred 2000 leti
- po propadu rimskega cesarstva se razvijejo nove pisave: npr. karolina
- karolina: nastala v 8. st.
- v tej pisavi so napisani Brižinski spomeniki
- Brižinski spomeniki: nastali v 9. st.
- rimska abeceda izvira iz grške abecede
- črke so vklesavali v kamen

A

Rimska črka A



Rimski spomenik

ČRKOPISI

Zełoty pōsłqvam
kæzushaberu

pruaz nima uvguam
odstlaunibosigt loom
nanaod'lo vuezki
stuzi lpetlali boi
do neimoki lollje
duzemir lpagiba
trua pomencem ze
dai lino uuebosi na
jesenle botomu ol

nuzco teh del mirzent
pred bosima ozima mo
fete potomu lindi um
deta lnamu palumeti
esebese priuue lloou
uezl yliza talie aco
se unuigelim tere ne
pruaz nima uz nenauvi
desse lbofou uzliabise

Grška pisava

- 2000 let p.n.št.
- odkril in časovno razvrstil jih je Anglež
- to so piktografski razred in linearna pisava A in B
- pisava je izginila, zaradi vpadov Dorcev
- 3.st. kasneje se je v Grčiji razvila feničanska pisava
- Grki so izumili abecedo – razvoj književnosti
- 17 soglasnikov in 7 samoglasnikov

Linearna pisava B



Feničanska pisava

- pisava: črkopis
- 1000 let p.n.št. – Feničani razvijejo Feničanski črkopis iz 22 znakov
- njihov črkopis so kasneje prevzeli Grki
- vseboval je samo soglasnike
- iz nje se razvijejo naslednje pisave: hebrejska, arabska, indijska in grška

Prvi znani črkopis



Feničanska pisava



ZANIMIVOST: Kitajska pisava

千山鳥飛絕
萬徑人踪滅
孤舟蓑笠翁
獨釣寒江雪

二〇〇四年五月二日

史傑明學書

ZANIMIVOST: Kitajske črke



汉字 漢字

a	ㄚ
ai	ㄞ
an	ㄢ
ang	ㄤ
ao	ㄠ
b	ㄅ
c(i)	ㄘ
ch	ㄘ
d	ㄉ
ê	ㄝ
e	ㄜ
ei	ㄟ
en	ㄣ

(e)ng	ㄣ
er	ㄦ
f	ㄈ
g	ㄍ
h	ㄏ
j	ㄐ
k	ㄎ
l	ㄌ
m	ㄇ
n	ㄋ
o	ㄛ
ou	ㄛ

p	ㄆ
q	ㄑ
r	ㄖ
s(i)	ㄣ
sh	ㄕ
t	ㄊ
(w)u	ㄨ
x	ㄒ
(y)i	ㄣ
(y)ü	ㄩ
z(i)	ㄗ
zh	ㄗ

Viri in literatura

- www2.arnes.si/~ssplbele/moja/dtr/zgo.html
- <http://sl.wikipedia.org/wiki/Pisava>
- http://sl.wikipedia.org/wiki/Kitajska_pisava